

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2022. december 12.

1. Egy éve állt fel a „jelzőlámpa”-kormánykoalíció

2021. december 8-án állt fel Olaf Scholz (SPD) kancellár vezetésével az új, hárompárti (SPD-Zöldek-FDP) ún. jelzőlámpa-kormánykoalíció, amely ambiciózus tervekkel látott neki a parlamenti ciklusnak. A „Merjünk előre lépni” címet viselő koalíciós megállapodásban a pártok egy modernebb, kozmopolitább Németország programját irányozták elő, azonban terveiket Oroszország február 24-én Ukrajna ellen indított háborúja keresztül húzta, így a szövetségi kormány a program pontjainak megvalósítása helyett válságkezelő üzemmódba kapcsolta. A háború német gazdaságra és társadalomra gyakorolt hatásainak tompítása mellett idővel a kormánypártok néhány korábbi választási ígéretüket is realizálni tudták.

A válságkezelés egyik legmeghatározóbb pontja az orosz energiahordozóktól való függőség felszámolása és az energiaellátás biztonságának megteremtése volt. Még a nyáron sokan egyetértettek abban, hogy az orosz gázszállítás leállítása végzetes következményekkel járó hiányhoz vezethet: az iparban termelés kiesésről és súlyos gazdasági válságról beszéltek. Időközben azonban a gáztárolók majdnem 100 százalékban megteltek, köszönhetően – többek között – a német kormány gyors és drága beszerzési politikájának. Ennek eredményeképp vállalati csődhullámtól vagy akár az ipar leépülésétől egyelőre nem kell tartani.

Sikerként értékeli még a német közvélemény a kormány által eszközölt szociális reformokat: a polgári juttatás bevezetése, a lakhatási támogatás kiterjesztése vagy a minimálbér 12 euróra történő megemlése fontos elemei voltak a koalíciós szerződésnek. Csakúgy, mint a bevándorlási törvény reformja, amelynek folyamatát a koalíciós pártok nemrégiben el is indították, valamint az önrendelkezési törvény megváltoztatását.

Talán a legfigyelemreméltóbb szempont azonban a szövetségi kormány pragmatizmusa volt. A kormány egésze és a három koalíciós párt mindegyike hajlandó volt tabu kérdéseket feszegetni és „szent teheneket” levágni a válságkezelés érdekében. A Zöldek lehetővé tették az atomerőművek üzemdíjének meghosszabbítását és a széntüzelésű erőművek újraindítását. A szociáldemokraták kénytelenek voltak kompromisszumokat kötni a szociális rendszerek reformjával kapcsolatban, míg az FDP és mindenekelőtt pártelnökük, Christian Lindner szövetségi pénzügyminiszter hatalmas, több száz milliárd eurós többletkiadásokat hagyott jóvá a német alkotmányban rögzített adóssághatár megkerülésével annak érdekében, hogy a háború okozta gazdasági válságot enyhíteni, valamint a február 27-én Olaf Scholz kancellár által bejelentett biztonság- és védelempolitikai „fordulatot” (Zeitenwende) finanszírozni tudják.

Mindazonáltal ezen eredmények elérése nem volt konfliktusoktól mentes. A kezdeti harmónia, amelyet a pártok vezetői a koalíciós szerződés elkészítésekor és bemutatásakor sugároztak, elillant, és azóta számos belső harc volt megfigyelhető a kormánytagok és a pártok között. A pandémia elleni intézkedések kérdése, az atomerőművek üzemidejének meghosszabbítása, az Ukrajnának nyújtandó fegyverszállítások, vagy az adósságfék betartatása mind-mind heves vitákat generáltak a koalíción belül. Az együttműködés tehát egy év távlatából közel sem nevezhető zökkenőmentesnek.

Mindezek fényében a jelzőlámpa-koalíció első éve vegyes képet mutat a német közvélemény szerint. Ezt tükrözik vissza a közvélemény-kutatások eredményei is, amelyek alapján a szövetségi kormány támogatottsága egy év után az eddigi mélypontra van. Az FDP az ideai tartományi választásokon elszenvedett vereségek után szövetségi szinten is az öt százalékos küszöböt súrolja, míg az SPD, kevesebb mint 20 százalékos támogatottsággal, messze lemarad a CDU/CSU (28-29 %) mögött. A tavalyi szövetségi parlamenti választásokhoz képest csak a Zöldek tudták növelni a támogatottságukat, ezzel szemben a válság politikai nyerteséhez az ellenzéki Unió-pártok és az AfD sorolhatóak.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Németország és India közötti migrációs és mobilitási megállapodás

Annalena Baerbock (Zöldek) szövetségi külügyminiszter közvetlenül India G20-elnökségének kezdetén, december 4. és 6. között Újdelhibe utazott bemutatkozó látogatásra. A kétoldalú kapcsolatok elmélyítése mellett olyan nemzetközi kérdések voltak a tárgyalások középpontjában, mint az éghajlatváltozás megfékezése és a közös szabályokon alapuló globális rend megőrzése.

Az utazás során Baerbock egy Németország és India közötti migrációs és mobilitási megállapodást kötött, amelynek célja az indiai szakemberek és diákok németországi tartózkodásának megkönnyítése. „*Szeretnénk, ha magasan képzett szakemberek és fiatalok érkeznének Indiából Németországba*” – mondta a külügyminiszter a megegyezés aláírása után Újdelhiben, amelynek értelmében Németország a vízumkérelmekkel járó bürokratikus erőfeszítések és várakozási idők csökkentésével meg akarja könnyíteni az indiai emberek számára, hogy Németországban dolgozhassanak, tanuljanak vagy képzéseket kezdjenek. Egyúttal a felek megállapodtak a német befektetők és vállalatok indiai piacra lépésének megkönnyítésében.

A Szövetségi Belügyi és Közösségügyi Minisztérium szerint a német-indiai megállapodás az első olyan átfogó migrációs egyezmény, amelyet Németország egy származási országgal kötött, és amely modellként szolgál a további ilyen jellegű megállapodásokhoz. Nancy Faeser (SPD) szövetségi belügyminiszter „mérőkövnek” és „fontos lépésnek” nevezte a szakképzett munkaerő megszerzését, amelyre a német munkaerőpiacnak sürgősen szüksége van.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Megállapodás a 49 eurós „Németország jegyről”

A szövetségi és tartományi kormányzatok illetékesi megállapodásra jutottak a 2022-es év nyári időszakára bevezetett és nagy népszerűségnek örvendő, havi 9 eurós országos tömegközlekedési jegy hosszútávú folytatásaként életre hívott 49 eurós „Németország jegy” bevezetésének a körülményeiről. Előzetes várakozásokkal szemben 2023 januárja helyett a jegy csupán április, vagy május elejétől kerül bevezetésre – a pontos dátumról megoszlanak a tartományi közlekedési cégek vezetőinek és vezető politikusainak a véleményei. Scholz kancellár nyilatkozata szerint a szövetségi kormány minden tőle telhetőt megtett a jegy minél gyorsabb bevezetése érdekében és immár a helyi illetékesek hatékonyságán múlik a projekt megvalósítása. *„A Deutschlandticket elérhető lesz hamarosan, még hozzá nagyon gyorsan. Most már minden akadályt elhárítottunk, így a tartományok és a közlekedési vállalatok felelősei immár mindent megtehetnek annak érdekében, hogy ez a folyamat gyorsan és zökkenőmentesen haladjon előre.”* – jelentette ki a kancellár.

A megállapodás értelmében a szövetségi és tartományi kormányok fele-fele arányban finanszíroznák a jegy bevezetésével jelentkező többletköltségeket a 2023-as évben. Egyúttal előzetes szándéknyilatkozat is létrejött a jegy következő év utáni finanszírozásáról is. Mindemelett a döntés implementációja az egyes régiókban és a városokban nehéz munkának ígérkezik, mivel az egyedei tarifarendszereket és a jegyértékesítést teljesen át kell majd szervezni.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. A Szövetségi Alkotmánybíróság engedélyezi a német részvételt a Next Generation EU-ban

A Szövetségi Alkotmánybíróság 2022. december 6-i döntése értelmében a közös hitelfelvétellel finanszírozott Next Generation EU újjáépítési program összeegyeztethető a német Alaptörvénnyel. Az ítélet szerint, mellyel az Alkotmánybíróság két alkotmányjogi panaszt utasított el, az erre vonatkozó német ratifikációs törvény összhangban van a német szabályokkal és nem sérti a demokratikus önrendelkezés jogát.

Az ítélet azonban a bírák között sem volt egyhangú: Peter Müller alkotmánybíró, a CDU volt saar-vidéki miniszterelnöke nem támogatta a döntést, és szokatlanul keményen támadta kollégáit. Meglátása szerint a döntés kinyithatja Pandora szelencéjét: egy teljesen új európai pénzügyi struktúra felé. Müller úgy véli, hogy a döntés nem szab határt az EU eladósodásának.

Mindazonáltal a felperesek bizonyos mértékig elégedettek lehetnek, hisz a Szövetségi Alkotmánybíróság határozatában szigorú követelményeket fogalmazott meg azzal kapcsolatban, hogy Németország milyen feltételek mellett vehet részt az újjáépítési alapban. Ezek értelmében az EU mindössze teljesen kivételes esetekben, csak európai szintű válságok esetén vállalhat közösadóságot és ezt időben korlátozni köteles. Ezenkívül a felvett összeget csak meghatározott célra lehet felhasználni, mégpedig a válság következményeinek tompítására.

Az uniós tagállamok állam- és kormányfői már 2020 júliusában megállapodtak az átfogó csomagról, amelyet a Bundestag tavaly márciusban egy ratifikációs törvény formájában hagyott jóvá. Az újjáépítési alap, amelyhez az Európai Bizottság létrehozása óta most először vesz fel nagy összegben hitelt, 390 milliárd eurós vissza nem fizetendő támogatást biztosít a következő években a tagállamok különböző modernizációs projektjeire – különös tekintettel a klímavédelemre és a digitalizációra.

Ezenfelül az alap további 360 milliárd euró hitelt is tartalmaz, amelyből a COVID-19 járvány által különösen sújtott tagállamok nagyobb mértékben részesülnek. A programhoz felvett hiteleket 2058-ig kell visszafizetni az uniós költségvetésből, amely viszont jelentős részben a tagállamok arányos hozzájárulásaiból származik, így fizetéseképtelenség esetén a tagállamok felelősséggel tartoznak a közösen vállalt kötelezettségeikért.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Kötelező maszkviselés feloldása Szász-Anhalt és Bajorországban tartományokban

Bajorországban és Szász-Anhalt tartományban a koronavírus elleni védelem érdekében a jövőben nem lesz szükség száj- és orrfedő maszk viselésére a tömegközlekedési eszközökön. Ehelyett immár csak ajánlani fogják ennek használatát. A rendelkezés Szász-Anhalt tartományban december 8-tól, míg Bajorországban december 10-től lép életbe. A tartományi kormányok a döntést a jelenlegi stabil fertőzési helyzettel indokolták. A kötelező maszkviselés bevezetéséről a két tartomány – a többi szövetségi tartományhoz hasonlóan – 2020 áprilisában döntött.

A helyi tömegközlekedésben való maszkviselési kötelezettség az egyik legvitatottabb kérdésnek számított a tartományi politikai szintéren. Bajorországban legutóbb a Szabad Választók szorgalmazták erőteljesen annak gyors eltörlését, a polgárok önkéntes döntéshozatala mellett érvelve. Orvosszakértők viszont azon a véleményen vannak, hogy a maszkkötelezettséget meg kell tartani, sőt ki kell terjeszteni, mivel a száj és az orr elfedése nemcsak a koronavírus átvitele ellen véd, hanem más vírusos megbetegedések, például a jelenleg keringő influenzavírusok vagy a gyermekeknel előforduló RS-vírus prevenciója során is hatékony eszköznek bizonyult.

Ezt megelőzően a tartományok egészségügyi miniszterei még a hét elején sem tudtak megállapodni a COVID-19-elleni védelmi követelmények további módosítására vonatkozó új közös irányvonalról. A legtöbb tartomány az év végéig, egyesek pedig azon túl is meg akarják hosszabbítani a tömegközlekedésben a maszkkötelezettséget.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Terrorellenes razzia Németországban

December 7-én szerda reggel országos akció keretében kutatott át a német rendőrség 137 ingatlant összesen 11 tartományban. Az akció során, melynek célpontja a szélsőjobboldali Reichsbürger mozgalom volt, 25 embert vettek őrizetbe, többek között az AfD korábbi Bundestag-képviselőjét, a csoport feltételezett vezetőjét Heinrich Prinz Reuss türingiai ingatlanvállalkozót, valamint egy orosz állampolgárt is. Egyelőre körülbelül 50 fős csoport van a hatósági vizsgálat keresztüzében, de könnyen elképzelhető, hogy a megvádolt személyek száma a jövőben nőni fog. Rendőrségi illetékesek különösen aggasztónak tartják, hogy három katona is – köztük a Különleges Erők Parancsnokságának tagja – a vádlottak között van.

A hatóságok beszámolója szerint a csoport vezetőségének tagjai rendszeresen üléseztek Reuss herceg türingiai kastélyában, amely megbeszélések során idővel egy esetleges hatalomátvétel és államforma váltás előkészületei kerületek a középpontba. A mozgalom a legitim német kormány megdöntését

egy erőszakos államcsíny útján kívánta volna elérni, melynek feltételeit egy polgárháború közeli helyzet előidézése teremtette volna meg.

A rendőrég közleménye szerint a csoport 2021. november 1-je óta aktívan dolgozott a tervük realizálásán, melynek kezdeti fázisát a villamosenergia-ellátó hálózat megrongálása jelentette volna – az ezt követően kialakuló kaotikus állapotok pedig immár a megfelelő körülményeket jelentették volna az erőszakos hatalomátvételhez. Szakértők szerint a csoport támogatottsága különösen a COVID-19 járvány időszaka alatt erősödött meg. A Reichsbürger mozgalom mára több mint 20 ezer tagot számol, közülük potenciálisan 5-10 százalék vallhat szélsőséges nézeteket és állhat készen erőszakos cselekmények elkövetésére – vélik a hatóságok.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktuális események

A Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért 2022. december 1-jén, az intézet megalapításának második évfordulóján „A német választási jog elméletben és gyakorlatban” címmel rendezett panelbeszélgetést. A rendezvényen Prof. Dr. Oliver Lembcke, a Bochumi Ruhr Egyetem politikatudományi professzora és Marcel Luthe, a Good Governance Szakszervezet szövetségi elnöke adtak elő.

A teljes beszámoló elolvasásához kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

A Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért 2022. december 1-én ünnepelte fennállásának második évfordulóját. A 2 év alatt 721 alkalommal jelentünk meg a médiában, 1138 alkalommal a közösségi médiában. Kutatási tevékenységünk keretében 74 elemzést írtunk magyarul, 88 elemzést németül. Mindezek mellé 13 podcastet is készítettünk. Összesen 108 rendezvényt tudunk magunk mögött, ebből 31-et vidéken tartottunk. Külföldre 21 alkalommal utaztunk és 7 alkalommal mutattuk be Intézetünket és az MCC-t külföldi diákcsoportoknak.

A teljes beszámoló elolvasásához kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

2022. november 28-án Dr. Bauer Bence a kecskeméti MCC Oktatási Központ vendége volt, ahol „Németország és Magyarország - eltérő és közös értékek, érdekek” címmel adott elő. A Magyar-Német Intézet igazgatóját és kollégáját, Böhm Mártont, aki a rendezvény moderátora volt, a helyi képzési központ vezetője, Kovács Anita köszöntötte. A körülbelül 30 fős közönség soraiban üdvözölhettük többek között Dr. Salacz László és Dr. Szeberényi Gyula Tamás országgyűlési képviselőket.

A teljes beszámoló elolvasásához kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló

Tizenkét hónapja választotta meg a Bundestag Olaf Scholzt a Német Szövetségi Köztársaság kancellárjává, az egy évet értékelte a Mathias Corvinus Collegium Magyar–Német Intézetének igazgatója, Bauer Bence az Inforádióknak.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson az [Infostart honlapjára](#).

Egy éve kezdte meg munkáját az Olaf Scholz kancellár vezette német kormány – erről beszélt Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatója az M1 híradójának.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Híradó.hu honlapjára](#).

Az új német kormány első évét a rendkívüli válságkezelés és a koalíciós pártok közötti kompromisszumok határozták meg – mondta a Katolikus Rádióknak az MCC Magyar-Német Intézetének kutatási vezetője, Dobrowiecki Péter.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Magyar Katolikus Rádió honlapjára](#).

Az Európai Néppárt elnöke, Manfred Weber egy német lapinterjúban arról beszélt, hogy a németországi befogadóközpontok megteltek, újabb migrációs válság alakulhat ki Németországban, és a kormány nem készült fel a helyzet kezelésére. Ez több mint egy belpolitikai csörte – mondta az InfoRádióknak az MCC Magyar-Német Intézetének igazgatója, Bauer Bence.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson az [Infostart honlapjára](#).

A kancellár elégedett, a németek kétharmada azonban kritikus a szociáldemokrata-zöld-szabaddemokrata kormánykoalíció első évével – mondta a Karc FM-en az MCC Magyar-Német Intézetének igazgatója, Bauer Bence.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Karc FM honlapjára](#).

Alig több mint egy hónap múlva lesz 60 éves a Németország és Franciaország közötti, mérföldkőnek számító Elysée-szerződés. Az egykor ellenséges európai országok közötti, alapszerződésként is felfogható megállapodást 1963. január 22-én írta alá Charles de Gaulle és Konrad Adenauer, és a francia-német megbékélés úttörőjének, az európai közeledés modelljének és az élő nemzetközi megértés alapjának tekintették. A német-francia együttműködésről és annak jelenlegi állapotáról írt a Magyar-Német Intézet igazgatója, Bauer Bence a Mandiner.hu-n.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Mandiner honlapjára](#).

A Mathias Corvinus Collegium (MCC) kecskeméti képzési központja Németország és Magyarország – eltérő és közös értékek, érdekek címmel előadást és pódiumbeszélgetést szervezett, ahol dr. Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért igazgatója adott elő.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Hírös.hu honlapjára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos B.A., Dobrowiecki Péter M.A.

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu